Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Viite

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI HUONEISTOTIETOJÄRJESTELMÄSTÄ JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 127/2018)

Yleistä

Julkisten palveluiden digitalisointi on yksi hallituksen kärkihankkeista ja nyt käsittelyssä oleva hallituksen esitys sähköisen huoneistotietojärjestelmän perustamisesta on osa tätä kokonaisuutta. Huoneistotietojärjestelmän luomisella ja sähköisiin omistajamerkintöihin siirtymisellä edistetään osakkeiden vaihdantaa ja vakuuskäyttöä, osakkaiden tiedonsaantia sekä yhtiöiden hallintoa. Hankkeella on laaja-alaisia ja myönteisiä vaikutuksia. Nyt luotavaa viranomaisrekisteriä on jatkossa mahdollista hyödyntää erilaisten lisäarvopalveluiden perustana ja näin se luo mahdollisuuksia myös uudenlaisten yksityisten palveluiden kehittämiselle.

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä Patentti- ja rekisterihallitus ovat olleet mukana hankkeen alusta lukien ja osallistuneet lainsäädännön valmisteluun sekä hankkeen toteuttamiseen liittyvien tietoteknisten ratkaisujen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan liittyvät kysymykset

Hallituksen esitykseen sisältyy työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta laki kaupparekisterilain muuttamisesta (lakiehdotus 6) ja laki yritys- ja yhteisötietolain muuttamisesta (lakiehdotus 7). Lakiehdotukset on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa, eikä työ- ja elinkeinoministeriöllä ole niihin huomautettavaa.

Kaupparekisterilain 9 §:n muutoksen tarkoituksena on varmistaa, että tieto yhtiöjärjestykseen mahdollisesti sisältyvästä lunastuslausekkeesta tai muusta vaihdannanrajoituslausekkeesta sekä tieto yhtiöjärjestykseen mahdollisesti sisältyvästä yhtiön velkojille annetusta oikeudesta vastustaa yhtiöjärjestyksen muuttamista merkitään kaupparekisteriin. Näin edellä mainitut tiedot siirtyvät kaupparekisteristä suoraan huoneistotietojärjestelmään. Kaupparekisterilain 9 §:n muutoksen tavoitteena on lisätä isännöitsijöiden mahdollisuuksia asioida kaupparekisterissä sähköisesti mahdollistamalla käsittelymaksun suorittaminen jälkikäteen.

Sähköisen asioinnin lisääminen kaupparekisteriasioissa on ollut tavoitteena jo pitkään. Yritys- ja yhteisötietolain muutoksessa esitetään, että jatkossa asunto-osakeyhtiöt ja keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt tekisivät perustamisilmoituksen aina sähköisesti eli perustaminen olisi jatkossa mahdollista ainoastaan sähköisesti. Lisäksi tiedot yhtiöjärjestyksen muuttamisesta voitaisiin tehdä vain sähköisessä asiointipalvelussa, jos yhtiön osakkeeseen sovelletaan huoneistotietojärjestelmästä annettua lakia. Edellä mainitut muutokset ovat välttämättömiä, koska yhtiöjärjestykseen sisältyvä tiedot on voitava toimittaa kaupparekisteristä huoneistotietojärjestelmään sähköisessä muodossa.

Ns. vanhojen asunto-osakeyhtiöiden ja keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden siirtymistä huoneistotietojärjestelmään tullaan tukemaan säätämällä yhtiöjärjestyksen rakenteistamista koskeva muutosilmoitus sähköistä järjestelmää käyttäen maksuttomaksi. Tämä on tarkoitus toteuttaa työ- ja elinkeinoministeriössä erikseen Patentti- ja rekisterihallituksen maksuasetuksen muutoksen yhteydessä.

Patentti- ja rekisterihallituksen ja Maamittauslaitosten tietojärjestelmien välinen yhteentoimivuus on tärkeää uudistuksen kannalta. Patentti- ja rekisterihallituksen tietojärjestelmät ovat valmiina lain tullessa voimaan vuoden 2019 alusta niin, että asunto-osakeyhtiöt ja keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt voivat tehdä sähköisiä perustamis- ja muutosilmoituksia ja uusien yhtiöiden tiedot siirtyvät suoraan huoneistotietojärjestelmään.

Nyt käsittelyssä olevan hallituksen esityksen lisäksi eduskunnan käsittelyssä on hallituksen esitys yritys- ja yhteisötietolain muuttamisesta (HE 132/2018), jossa esitetään muutoksia yritys- ja yhteisötietolain samoihin pykäliin. Kyseinen hallituksen esitys liittyy yritys- ja yhteisötietojärjestelmän hallinnoinnin siirtoon Patentti- ja rekisterihallitukselle.